

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/4/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115224271
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2115224271.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, vo veci starostlivosti súdu o maloletú: M. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom U.. U. XXXX/XX, K., zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov: matka - Ing. F. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom U.. U. XXXX/XX, K., zastúpená: JUDr. Barbora Šruteková, advokátka, Hlavná 44, Trnava, otec - Ing. F. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX/XX, C., zastúpený: JUDr. Miloš Chrenko, advokát, Hlavná 25, Trnava, o návrhu matky na zákaz styku a o návrhu otca na zmenu zverenia, o návrhoch matky a otca na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 8P/84/2015-23 zo dňa 28. októbra 2015, v časti, v ktorej súd jej návrh na nariadenia predbežného opatrenia zamietol, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa sa v napadnutej časti, v ktorej súd návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol, p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa výrokom č. I. návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Výrokom č. II. návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Výrokom III. začal konanie o nariadenie predbežného opatrenia o uložení výchovného opatrenia z úradnej moci. Výrokom č. IV. uložil matke a otcovi podrobiť sa odbornému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb pri Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava do rozhodnutia vo veci samej.

Súd prvého stupňa po právnej stránke uznesenie odôvodnil § 75 ods. 1, 6, § 74 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.). Skutkovo v napadnutej časti, v ktorej návrh matky zakázať otcovi stykať sa s maloletou dcérou predbežným opatrením súd zamietol tým, že styk otca s dcérou sa v súčasnosti nevykonáva a ani v minulosti sa nevykonával v kľudnej a pokojnej atmosfére. Medzi rodičmi, napriek tomu, že v konaní o rozvod ich manželstva sa okrem iného dohodli aj na úprave styku, stále vládne napätie a vzájomná nevraživosť. Táto atmosféra má negatívny vplyv na maloletú M.. Úprava styku musí vychádzať z náležite zistených skutkových i odborných záverov, ktoré budú mať vplyv na spôsob realizácie styku otca s maloletou M. s prihliadnutím na najlepší záujem maloletého dieťaťa. Konanie o nariadení predbežného opatrenia je obsahom aj formou konaním skráteným, keď súd vychádza len zo skutočností, ktoré sú aspoň osvedčené a vyplývajú zo spisového materiálu. Nie je možné pri rozhodovaní o návrhoch rodičov na nariadenie predbežného opatrenia prijať konečný záver o návrhu vo veci samej, pričom pre rozhodnutie sa vyžaduje komplexné dokazovanie, prípadne aj znalecké. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáha zákazu styku otca s maloletou dcérou nie je dôvodný, keď matka neosvedčila skutočnosti potrebné pre navrhovanú, aj keď dočasnú úpravu pomerov medzi účastníkmi. Z obsahu podaní rodičov je osvedčené, že styk otca s dcérou každú nepárnu sobotu sa nerealizuje od začiatku roka 2015. Otec sa s maloletou dcérou nestretáva ani každý párnny piatok z dôvodu, že maloletá odmieta s otcom ísť, pričom otec uvedené rešpektuje a nenúti maloletú, aby s ním trávila určený čas. Podľa názoru súdu z odporúčania PhDr. I. B. a správy triednej učiteľky zo dňa 22.9.2015 nemožno vyvodiť záver, že návrh matky na zákaz styku maloletej dcéry s otcom je dôvodný.

Je prirodzené, že každé dieťa znáša začiatok povinnej školskej dochádzky rozdielne. Aj zo správy triednej učiteľky vyplýva, že dieťa navštevuje školu len krátko, dieťa nástup do školy zvládalo ťažšie, ale postupom času si zvyká na prostredie školy a nemá problém nadviazať kontakt s rovesníkmi.

Proti tomuto uzneseniu v časti, v ktorej súd návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol, podala odvolanie matka prostredníctvom svojej právnej zástupkyne. Odvolanie odôvodnila tým, že súd pri svojom rozhodovaní nezohľadňoval správu psychologičky zo dňa 29.09.2015, ktorá je úplne najaktuálnejšia a odzrkadľuje súčasnú situáciu najpresnejšie. Je nelogické poukazovať na staršie správy, resp. znalecký posudok, keď súd disponoval v čase rozhodovania aj aktuálnymi správami. Je osvedčené, že PhDr. B. predpokladá možný rozvoj panickej poruchy, ktorá by mohla mať veľmi nepriaznivý vplyv na ďalší vývoj maloletej a odporučila zväziť dočasné obmedzenie stretávania sa otca s maloletou. Po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Piešťany zo dňa 20.06.2014 č. k. 8C 236/2010, kedy sa styk nerealizoval, požiadala matka o pomoc kolízneho opatrovníka. Kolízny opatrovník sa odmietol zúčastniť pri odovzdávaní maloletej a matka má za to, že nevyvinul ani minimálnu snahu vec riešiť. Súd uprednostnil argumentáciu otca bez objektívneho zistenia skutočných okolností prípadu. Tvrdenie otca, že rešpektuje želanie maloletej, ktorá ho odmieta, je vyvrátené emailovou komunikáciou otca adresovanou matke a jeho snaha o dohodnutie termínov styku sa javia ako určitá forma „manipulácie“ získať pre seba čo najväčšie výhody. Vzťah matky k otcovi maloletej nie je nenávisťný, ale ide o strach. Potom ako otec matku napadol, za čo bol aj právoplatne odsúdený, pravidelne pri odovzdávaní maloletej na matku kričí a správa sa verbálne agresívne, pričom svedkom týchto verbálnych útokov je maloletá M.. Otec maloletej má neustále tendenciu cielene zdravotný stav dcéry spochybňovať, vyzdvihovať a otáčať túto skutočnosť negatívne voči osobe matky. Tvrdenia otca, že matka je voči nemu silne nepriateľsky naladená sú klamstvá a výmysly. Bol to otec, ktorý sa vyhrážal matke, že ju pripraví o prácu, o M., o bývanie, pokiaľ mu nepodpíše listiny týkajúce sa domu. Na matku podal podnet na trestné stíhanie prostredníctvom UPSVaR Trnava. Matka v odvolaní poukazuje tiež na to, že ani ona a ani jej matka nikdy neboli prítomné počas toho, keď si otec M. vyzdvihol zo škôlky v dobe od 01.09.2014 do 31.06.2015. Následne po odchode otca maloletej zo škôlky, keď dcéra odmietla odísť s otcom, bola matka alebo stará matka kontaktovaná, aby vyzdvihli M. zo škôlky. Vyskytli sa situácie, kedy po odchode z budovy škôlky zostal otec pred bránou MŠ a čakal kedy pôjde matka s M. domov. Takúto situáciu využil a nevhodne sa správal voči matke pred dcérou, čím vytváral konfliktnú stresovú situáciu. Pri ďalšom odovzdávaní M. odišla s otcom (len raz), keď následne pri odovzdávaní dieťaťa sa toto vzpieralo a nechcelo ísť s otcom. Vzhľadom na danú situáciu sa stará matka maloletej rozhodla byť prítomná pri ďalšom prebraní M. otcom. Otec poskytuje súdu zavádzajúce informácie týkajúce sa pracovnej doby matky. Matka nepracuje každý deň a M. riadne ráno vodí do školy a poobede ju vyzdvihne. Ak má dennú smenu vtedy vodieva dieťa do školy stará matka. Maloleté dieťa je nevyhnutné stabilizovať a úplne zabrániť takýmto stresovým situáciám, z dôvodu ochrany duševného zdravia maloletej a jej ďalšieho nevystavovania zvýšenej psychickej záťaži. Vydané predbežné opatrenie má slúžiť z dlhodobého hľadiska k zabezpečeniu duševného zdravia dieťaťa a k tomu, aby sa nezvratne jej zdravie nepoškodilo. Matka podala odvolanie z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p. a navrhla, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa a zakázal styk otca s maloletou Emmou až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. K odvolaniu pripojila žiadosť na Úrad práce sociálnych vecí a rodiny z 30.07.2014, odpoveď z 01.08.2014, emailovú komunikáciu otca maloletej a čestné prehlásenia P. L. a Ing. E. E. zo dňa 19.06.2014.

K odvolaniu matky sa vyjadril otec prostredníctvom právneho zástupcu. Poukázal na to, že s rozhodnutím súdu o zamietnutí úprav styku nesúhlasí, avšak odvolanie nepodal dúfajúc v skoré konanie a dokazovanie vo veci samej. Výchovné opatrenie nemá nádej na úspech. Vychádza zo skúseností s matkou maloletej, ktorá odmieta stretnutie s ním, on sám však problém absolvovať sedenia či už s matkou maloletej, alebo bez nej, prípadne s dcérou nemá. Ak matka v odvolaní poukazuje hlavne na správy PhDr. B., je potrebné zdôrazniť, že táto psychologička vychádza len z jednostranných informácií zo strany matky maloletej. PhDr. B. je už štvrtý psychológ, ktorého dcéra navštevuje, keď najskôr to bolo psychologické poradenské centrum, následne PhDr. P. a potom PhDr. L.. So žiadnym z uvedených psychológov však matka maloletej nebola dostatočne spokojná, pretože títo sa snažili v rámci možností podať objektívne a vyvážené správy, čo matke nemohlo dostatočne poslúžiť. PhDr. B. je ochotná písať subjektívne a tendenčné správy a nezaujímajú ju stanovisko otca. V máji 2014 bez nátlaku vyzdvihol dcéru zo škôlky, dcéra sa s ním hrala 3 hodiny, avšak pri odovzdávaní dcéry starej matke, táto na neho pred dcérou slovne zaútočila a následne už s ním nechcela ísť. Aj na túto skutočnosť poukazuje znalecký posudok PhDr. Benkoviča. Rovnaký postoj ako k psychológom zaujíma

matka maloletej aj k predškolským zariadeniam, keď opakovane menila materské školy, do ktorých dcéra chodila. K neprihláseniu dcéry do družiny uviedol, že pri vypisovaní prihlášky si túto skutočnosť nevšimol. K údajným vyhrážkam k strate zamestnania matky maloletej uviedol, že ide o klamstvo a naopak jej rodina sa mu vyhrážala zabitím, ako aj tým, že dcéru neuvidí. Matka maloletej sa prezentuje ako obeť násillia, ale je to práve ona, kto na neho neustále útočí a je agresívna, na stretnutiach ho uráža a to aj pred dcérou. Zdravotný stav dcéry mu nie je a ani nebol ľahostajný, informoval sa u ošetrujúcej lekárky MUDr. P., ale od matky maloletej nedostával žiadne informácie resp. len nezrozumiteľnú latinskú diagnózu. Na zákaz jeho styku nie je žiaden právny ani skutkový dôvod a preto súd prvého stupňa rozhodol správne, keď návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol a navrhuje, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správne potvrdil.

Vyjadrenie k odvolaniu matky podal aj kolízny opatrník, ktorý považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa za vecne správne a navrhuje rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdiť.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie nielen v medziach daných rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne.

Uznesenie súdu prvého stupňa obsahovalo štyri výroky tak, ako sú uvedené v úvodnej časti odôvodnenia. Matka podala odvolanie voči výroku I., ktorým súd jej návrh na nariadenie predbežného opatrenia (zákaz styku dcéry s otcom) zamietol. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo preto posúdiť, či súd prvého stupňa postupoval správne, keď návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Ostatné časti uznesenia (výroky II., III., IV.) nadobudli právoplatnosť a neboli predmetom prieskumu odvolacieho súdu.

Podľa ust. § 102 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p., Predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

Predbežné opatrenie slúži k dočasnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Z charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, čo pre krátkosť času zvyčajne ani nie je dobre možné. Je však nutné, aby boli splnené základné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia, a to buď potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo existencia reálnej obavy, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Súdna prax vyžaduje i naplnenie podmienky, že predbežným opatrením sa nesmie vytvoriť nenávratný, nenapraviteľný stav v právnych vzťahoch účastníkov, ani že v dôsledku predbežného opatrenia nevznikne neprimeraná ujma účastníkovi a ujma povinného nesmie byť neprimeraná výhode, ktorú nariadením predbežného opatrenia získa druhá strana. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti, potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ale i osvedčenie, že je dané nebezpečie bezprostredne hroziacej ujmy.

Z obsahu spisu vyplýva, že manželstvo matky a otca maloletej M. bolo rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 8C 236/2010-76 zo dňa 07.06.2011 rozvedené a rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 8C 236/2010-496 zo dňa 20.06.2014 bola schválená rodičovská dohoda o výživnom a úprave styku otca s maloletým dieťaťom.

Otec a aj matka tvrdia, že styk otca s maloletou M. sa nerealizuje v zmysle rodičovskej dohody z dôvodu odmietania otca maloletou dcérou (dôvody, pre ktoré dieťa odmieta styk otca s dcérou vnímajú a popisujú

obaja rodičia rozdielne). Matka na jednej strane deklaruje, že nemá záujem brániť otcovi v kontakte s maloletou, ale na druhej strane sa domnieva, že je potrebné chrániť duševné zdravie maloletej dcéry, nevystavovať ju zvýšenej psychickej záťaži a stresovým situáciám, aby sa z dlhodobého hľadiska jej duševné zdravie nezvratne nepoškodilo a preto žiada predbežným opatrením zakázať stretávať sa otcovi s maloletou.

Matka odôvodňuje návrh na nariadenie predbežného opatrenia tým, že maloletá M. v súčasnosti navštevuje psychológa, PhDr. I. B. pre problémy správania pri stretávaní sa s otcom. Od septembra 2015 je žiačkou 1. ročníka základnej školy. Prvý deň maloletá prišla do školy s plačom, maloletá bola v triede s matkou a v škole bol prítomný aj otec. Dieťa nechcelo mamu pustiť z triedy, plakala a dožadovala sa jej, preto bolo umožnené byť matke s dieťaťom aj počas vyučovania. Postupom času je M. pokojnejšia, pomaly si zvyká na prostredie triedy, školy, má v triede kamarátky. Nemá problém nadviazať kontakt s rovesníkmi, je pozorná a pracuje podľa pokynov učiteliek. Svoje miesto neopúšťa počas celého vyučovania (cez prestávky si kreslí), na WC chodí stále s doprovodom. PhDr. I. B. podľa svojho vyjadrenia zo dňa 29.09.2015 doporučila, aby otec maloletú v škole nenavštevoval, pretože predpokladá rozvoj panickej poruchy, ktorá môže mať veľmi nepriaznivé dôsledky pre ďalší vývin maloletej a doporučila zvážiť obmedzenia stretávania sa otca s maloletou. Matka maloletej poukazuje na to, že súd nebral do úvahy poslednú správu PhDr. B..

Súd prvého stupňa návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol v podstate tým, že v danej veci je potrebné pokračovať v dokazovaní a len po vykonanom dokazovaní je možné vo veci rozhodnúť. V tomto štádiu konania nie je možné návrhu matky vyhovieť, pretože matka neosvedčila skutočnosti potrebné pre zákaz styku otca s dcérou. Rozhodnutie o predbežnom opatrení by v tomto prípade nahrádzalo rozhodnutie vo veci samej.

Odvolací súd sa stotožňuje s vyššie uvedenými závermi súdu prvého stupňa. Zákaz styku rodiča s dieťaťom je závažným rozhodnutím obmedzujúcim základné právo rodiča podieľať sa na výchove a starostlivosti o dieťa a k záveru o zákaze styku rodiča s dieťaťom je zásadne možné až po náležitom zistení skutkového stavu. V situácii, kedy otec rešpektuje neochotu dcéry sa s ním stretávať a styk sa neuskutočňuje, neexistuje naliehavá potreba dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi nariadením predbežného opatrenia. Nie je odôvodnená námietka matky vyjadrená v odvolaní, že súd neprihliadol k správe PhDr. B., ktorá navrhla zvážiť dočasné obmedzenie stretávania sa otca s maloletou dcérou z dôvodu predpokladu rozvoja panickej poruchy. Správa PhDr. B. je však len jednou zo správ viacerých psychológov, ktorí sa k problémom maloletej M. vyjadrovali a k rovnakému záveru, ako PhDr. B. nedošli, na čo poukázal otec vo vyjadrení k odvolaniu. Matka tak dostatočne neosvedčila vyjadrený záver o nutnosti zákazu styku otca s dcérou. Ostáva tak sporným, čo je dôvodom zdravotných problémov maloletej M., z akých skutočných dôvodov stretávanie sa s otcom odmieta a či je zákaz styku (ako závažný zásah do rodičovského práva) tým správnym riešením vzájomných vzťahov medzi účastníkmi. Pri styku otca s maloletou dcérou má vždy matka povinnosť maloleté dieťa na styk pripraviť, čo znamená dieťaťu primeraným spôsobom vysvetliť potrebu stretávať sa aj s otcom. Z obsahu spisu nevyplýva, že by sa otec správal nevhodne voči dcére. Vzájomné nezhody medzi rodičmi by nemali mať vplyv na vzťah rodiča s dieťaťom a rodičia by nemali zaťažovať maloletú dcéru do vzájomných rozporov. Bude preto potrebné pokračovať v dokazovaní smerujúcom k poskytnutiu odpovedí na uvedené sporné otázky a smerujúcom k odstráneniu protichodných záverov psychológov a po vykonanom dokazovaní bude možné rozhodnúť vo veci samej. Do tejto doby podľa názoru odvolacieho súdu nie je vhodné zakázať styk otca s dcérou, lebo takto by otec úplne stratil s dcérou kontakt a na strane otca neboli preukázané žiadne skutočnosti oprávňujúce súd takýmto spôsobom ho obmedziť vo výkone rodičovských práv. Maloletá dcéra by mohla s otcom stráviť aspoň niekoľko hodín mesačne a počas tejto doby by mohol otec udržiavať s dcérou vzájomný kontakt. Ako už bolo vyššie uvedené, matka by mala byť schopná dcéru na takéto krátke stretávanie sa s otcom pripraviť a otec by mal počas stretávania sa s dcérou pripraviť jej vhodný program, ktorý dcéru zaujme a pomôže mu budovať vzájomný vzťah s dieťaťom.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu a s prihliadnutím aj na vyjadrenie kolízneho opatrovníka, ktorý v konaní zastupuje maloleté dieťa a navrhol uznesenie súdu prvého stupňa potvrdiť, odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne, s použitím § 219 ods. 2 O.s.p. potvrdil.

Toto uznesenie bolo prijaté v odvolacom senáte počtom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.